

РЕШЕНИЕ

№ 3148

гр. София, 30.01.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26
състав,** в публично заседание на 02.07.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Шишкова

при участието на секретаря Александра Вълкова и при участието на прокурора Александрина Костадинова, като разгледа дело номер **4529** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) във вр. чл. 84, ал. 3 във вр. чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 вр. чл. 8 и чл. 9 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Р. К. А., [дата на раждане] в [населено място], Федерална Република Н., гражданин на ФРНигерия, женен, ЛНЧ срещу Решение № 5761 от 23.04.2024 г. на председателя на ДАБ – МС, с което по реда на чл. 68, ал. 1, т. 1 от ЗУБ, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ, му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, поради липса на предпоставките на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ.

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност и необоснованост на оспорения административен акт. Застъпено е становище за допуснати съществени нарушения на процесуалните правила по чл. 35 и чл. 36 от АПК, а и на предвидените в чл. 75, ал. 2 и ал. 3 от ЗУБ. Твърди се, че решението е постановено при неизяснена фактическа обстановка, формално проведено интервю, допуснати неточности при превода и документирането на релевантните факти от бежанската история. Застъпва се становище за липса на задълбочен анализ и относно наличието на основателни опасения от посегателство и реална заплаха за живота на жалбоподателя при връщането му в държавата по произход. В този аспект, се сочи, че решението е постановено в нарушение на принципа забрана за връщане („non refoulement“), визиран в чл. 4, ал. 3 от ЗУБ (чл. 33, т. 1 от Конвенцията за статута на

бежанците), поради липса на обективно изясняване и на актуалното към момента на постановяване на решението обществено политическо положение в държавата по произход. От съда се иска да отмени оспорения административен акт и да върне преписката на административния орган със задължителни указания по приложението на закона.

Жалбоподателят участва лично в проведеното съдебно заседание, подпомаган при упражняване на правото си на защита от назначения преводач и от упълномощения процесуален представител – адв. В. П., САК. В личните си обяснения заяви, че е дошъл в България, търсейки спокойно място за живеене. Пристигнал е на 8 ноември 2023 г. с виза за краткосрочно пребиваване, издадена в [населено място] със съдействието на познат, който е бил служител на полицията. Не е посещавал друга държава освен България. Членувал е в организацията, бореща се за независимост на Б. заедно с по-големия си брат, който също е избягал и се е установил в Г.. Задържан е от официалните власти в Н. заради участието си в тази организация, а след като е бил освободен е напуснал и организацията, поради нежеланието си да участва във въоръжени сражения с официалната армия. Твърди, че е бил издирван и от членовете на организацията за независимост на Б., което го е принудило да се крие извън населени места до получаването на виза и напускането на страната. Испитва страх за живота си в Н. и заявява, че това е била единствената причина, за да напусне страната. Моли съда да уважи молбата му за предоставяне на международна закрила. Процесуалният представител на жалбоподателя е на становище, че жалбата следва да бъде уважена поради неизпълнението на задълженията на административния орган по чл. 35 и чл. 36 от АПК за изясняване на всички относими факти, свързани с личното положение на жалбоподателя, включително реалните рискове при евентуалното му връщане в държавата по произход, съгласно изискванията на чл. 75, ал. 3 от ЗУБ. Счита, че с извършения писмен превод в съдебното производство са установени заявени при проведеното интервю от жалбоподателя факти от съществено значение за бежанската история, които не са били отразени точно в приложения към административната преписка Протокол и това е предпоставило negliжирането им, въпреки че са достатъчни, за да обосноват прилагането на принципа по чл. 4, ал. 3 от ЗУБ. Застъпва становище и за липса на информация от съществено значение за преценка на основанията по чл. 9 от ЗУБ относно въоръженото противопоставяне на членовете на организацията за независимост на Б. и официалните власти в Н.. Поддържа аргументите в жалбата, с които е мотивирано искането за отмяна на оспорения административен акт и връщане на преписката на административния орган със задължителни указания по приложението на закона.

Ответникът – председателят на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ - МС), чрез процесуалния си представител – юрисконсулт К., оспорва жалбата. На становище е, че аргументите, с които се иска отмяна на оспореното решение са неоснователни и недоказани, поради което жалбата следва да бъде отхвърлена.

Прокурорът от Софийска градска прокуратура счита жалбата за неоснователна и недоказана.

Административен съд - София град, Първо отделение, 26 състав, въз основа на приложените към делото доказателства и становището на страните, прие за установено от фактическа страна:

Административното производство е започнало по заведена на 28.11.2023 г. Молба с

искане за предоставяне на международна закрила вх. № ОК - 13– 2691 в РПЦ – С. (вх. № УП 22979 - ДАБ) от гражданина на ФРНигерия Р. А. (л. 40 и л. 41), [дата на раждане] [населено място], Федерална република Н., ЛНЧ .

В деня на завеждане на молбата – 28.11.2022 г., в присъствие на преводач от английски език, е съставен Регистрационен лист (л. 37 – л. 39) и е изготвена Евродак дактилоскопна карта (л. 29). На жалбоподателя са връчени писмена покана за провеждане на интервю на 04.12.2023 г., Указания относно процедурата, която ще се следва, правата и задълженията, които чуждите граждани имат на територията на РБългария. Предоставена му е и информация за задълженията, които следва да съблюдава в центровете на ДАБ - МС. Самоличността на жалбоподателя е удостоверена с представен валидно издаден документ в държавата по произход (л. 27). Данните са възпроизведени и в Декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ (л. 23). Чужденецът е декларирал съгласие за обработване на личните му данни за целите на производството по закрила и за събиране на официални данни от други органи и организации, включително и в страни, различни от страната му на произход (л. 24 – л. 25, л. 26). В деня на завеждане на молбата за закрила жалбоподателят е бил настанен в Регистрационно – приемателен център (РПЦ) - [населено място], Отдел „ПМЗ – кв. О. купел“ (л. 18 – л. 19).

Към преписката е приложено, изготвено на основание чл. 41, ал. 1, т. 1 от ЗДАНС, Становище рег. № М – 2328 от 18.01.2024 г. на директора на Специализирана дирекция „М“ – ДАНС (л. 12), в което е посочено, че ако лицето отговаря на условията по ЗУБ, Държавна агенция „Национална сигурност“ не възразява да му бъде предоставена закрила на територията на РБългария.

В проведеното на 04.12.2023 г. интервю със жалбоподателя е участвал преводач от английски език. Интервюто е документирано със звукозаписваща техника и е възпроизведено на хартиен носител в приложения на л. 14 – л. 17 Протокол. По време на интервюто като причина за напускане на държавата си по произход през м. ноември 2023 г. жалбоподателят е посочил липса на сигурност и страх за живота си, създадени му в резултат на продължаващото въоръжено противопоставяне между организацията „Местно население от Б.“, в която е членувал и официалната армия. Заявил е, че в момента когато е бил изпратен да воюва като част от организацията „Местно население от Б.“ срещу армията и нигерийския народ, е избягал и се е укрил. Успял е да се снабди с виза за България със съдействието на свой познат – полицай, като до напускането на страната е пребивавал в непристъпни горски местности, за да не бъде открит от официалните власти, а и доскорошните си съратници от организацията „Местно население на Б.“. Напуснал е Н. със самолет, с полет от [населено място] до [населено място]. Категорично отрича да е участвал в сражения или други военни действия докато е членувал в организацията „Местно население на Б.“. Страхува се за живота си както заради преследването от членовете на организацията, така и заради предприетите действия за издирването му от официалните власти, за които е уведомен от свои познати.

На 27.03.2024 г. на председателя на ДАБ – МС е представено писмено становище от интервюиращия орган с предложение на гражданина на Н. Р. А. да бъде отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут (л. 11).

При постановяване на оспореното Решение, административният орган се е позовал на официалната информация, отразена в изготвени от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ Справки вх. № ЦУ-603 от 08.02.2024 г. и вх. № ЦУ-1464 от

27.09.2023 г., които не са приложени към делото.

В мотивите на оспореното решение е прието, че в изложените по време на интервюто релевантни за бежанската история факти не се съдържат такива, които обосновават наличие на основателни опасения от преследване, като не са заявени опасения за сигурността и правата на жалбоподателя, по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Като нелогични, непоследователни и недостоверени са оценени твърденията на жалбоподателя за преследване от официалните власти в Н., а и от организацията, в която е членувал. Въз основа на критичния анализ на отразените в протокола от проведеното интервю отговори на поставените въпроси, е направен категоричен извод, че „бежанската история ... е базирана на измислени факти и събития.“ (стр. 2 от решението – л. 9). В този смисъл е посочено, че чужденецът не е в състояние да представи писмен или снимков материал за членството си в групировката „Местно население на Б.“. По отношение на актуалната обществено политическа и икономическа обстановка във Федерална република Н. е прието, че въпреки „някои проблеми със сигурността и наличието на инцидентни нападения в някои области на страната, не е налице въоръжен конфликт, по смисъла на международното право и правото на ЕС.“. Направен е извод, че единствено на основание присъствието си на територията на държавата си по произход, жалбоподателят не би бил изправен пред реален риск да стане обект на заплахата, релевантна за предоставяне на хуманитарен статут, по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, както и че не са налице и останалите основания по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ.

Обжалваното Решение е връчено на жалбоподателя в присъствието на преводач на 26.04.2024 г. (л. 10).

В съдебното производство от пълномощника на жалбоподателя бяха представени и приети като писмени доказателства копия на документи с превод на български език – карта за самоличност, издадена на 05 март 2021 г. от Република Б., удостоверяваща гражданството на жалбоподателя (л. 56 - л. 57), Препоръка от главния директор на Организацията на коренното население на Б. (л. 58 –л. 59), Съобщение от 10 юли 2023 г. изготвено от зам. главен инспектор на полицията в Дирекция на полицията в Н., с което са уведомени зоналното командване, ръководителите на тактическото управление и обществеността, че жалбоподателят заедно с още 8 лица са обявени за издирване за държавна измяна и при установяване на местоположението им следва да бъдат предадени в най-близкото полицейско управление (л. 60 - л. 61, л. 62 – л. 65).

Като доказателство по делото е приета и представена от пълномощника на ответника актуална към 28.03.2024 г. Справка, изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС, вх. № ЦУ – 997 за Федерална република Н. (л. 66 - л. 81).

По искане на адв. П. се извърши превод на част от възпроизведения запис от проведеното интервю на 04.12.2023 г. върху предоставения от ответната страна магнитен носител на данни, приложен като веществено доказателство по делото (л. 89 – л. 100).

Описаните релевантни за правния спор факти позволяват да се направят следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима – депозирана е в предвидения в разпоредбата на чл. 84, ал. 3 от ЗУБ преклузивен срок (Решението е връчено на жалбоподателя в присъствие на преводач на 26.04.2024 г., а жалбата е заведена на 29.04.2024 г. - л. 5). Подадена е от лице с правен интерес от оспорването, срещу подлежащ на съдебен контрол за законосъобразност административен акт.

Разгледана по същество – жалбата е ОСНОВАТЕЛНА.

Оспореното Решение е постановено от компетентен административен орган – председател на ДАБ при МС, в кръга на нормативно определените му правомощия, в предвидената писмена форма, но в нарушение на административно производствените правила, обезпечаващи ефективното участие на жалбоподателя в административното производство, включително и оценката на предоставената информация по време на проведеното интервю, имаща съществено значение за бежанската история и личното положение на чуждия гражданин.

Разпоредбата на чл. 142, ал. 1 от АПК задължава съда да извърши преценка за материалната законосъобразност на оспорения административен акт към момента на издаването му. Събраните в съдебното производство писмени, гласни и веществено доказателства категорично сочат на допуснати нарушения на изискванията на чл. 35 и чл. 36 от АПК, които са рефлектирани при преценката по предвидения специален ред в чл. 75, ал. 2 от ЗУБ на основанията по чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ.

Информацията в представения в съдебното производство превод на посочени от пълномощника на жалбоподателя части от запис на интервюто (л. 98) се отличава съществено от отразената в Протокола, приложен към административната преписка, не само с оглед на обема ѝ, поради което с основание се сочи като доказателство за необосновано игнориране на факти от съществено значение за личното положение на жалбоподателя, подлежащи на задължителна оценка, наред с останалите обстоятелства за положението в държавата по произход, които не са обсъждани в мотивите на оспореното решение. Същевременно, са анализирани данни за действия на групировката „Б. Х.“, които нямат отношение към изложените факти в бежанската история на жалбоподателя.

В представената Справка от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ – МС (стр. 3 – л. 68) се сочи, че в Доклада на Държавния департамент на САЩ за човешките права от м. март 2023 г. е отразено, че „въоръженото крило на сепаратистко движение на коренното население на Б. организира множество атаки срещу правителствени сгради, включително полицейски участъци в Ю. и според съобщенията е убила десетки служители на силите за сигурност. Престъпните банди убиваха цивилни и извършваха масови отвличания, насочени особено към деца в училищна възраст в С.“. В Справката е посочено още, че след проведените президентски избори и смяната на администрацията през м. май 2023 г, страната е предприела сериозни реформи, за да възстанови макроикономическите условия за стабилност и растеж, както и че в съобщения от медиите е отразено, че „...силите за сигурност са разчистили и унищожили общо 50 лагера на участници в насилието в югоизточните щати И. и А. в периода между 11.02.2024 г. и 07.03.2024 г.“, които според оценка на въоръжените сили на ФРНигерия се управляват от членове на коренното население на Б., бореца се за отделяне на Ю. Н., а и от членове на нейно въоръжено бойно крило - Източна мрежа за сигурност.

Тези данни безспорно имат отношение към преценката за достоверност на заявеното при проведеното интервю на жалбоподателя, с оглед пълното съответствие между информацията в издадената на 07.11.2023 г. едномесечна виза – само ден преди полета му до [населено място]. Достатъчно показателен е и краткият период - по-малко от два месеца от отразените медийно събития за унищожени лагери на участвали в насилнически действия в Югоизточните щати на Н. и напускането на държавата по произход.

Наред с това, в Справката е посочено още и, че „Според доклади, позоваващи се на официални военни източници, множество хора категоризирани като членове на тези организации са били убити в хода на операциите, водени от Съвместната оперативна група Ю. операция“, както и че „...на 25.03.2024 г. нигерийската армия е спасила ученици и служители, отвлечени от въоръжени мъже от училище в северната част на страната по-рано този месец, дни преди изтичане на срока за плащане на откуп“.

Тази информация и представените в съдебното производство документи от пълномощника на жалбоподателя, сочещи принадлежност на чуждия гражданин към групировката „Местното население на Б.“ с основание се сочат като имащи съществено значение за личното положение на жалбоподателя. Твърденията за изпитван страх от изтезание или нечовешко или унизително отнасяне или наказание, поради данните за насилие в района, в който е роден и е живял търсещият закрила, не са обсъждани в мотивите на оспорения административен акт, при преценката за наличието на основанията по чл. 9 от ЗУБ. Не са изложени и аргументи относно приложението на забраната за връщане по чл. 4, ал. 3 от ЗУБ.

Съдът отчита и, че административният орган не е предявил изисквания към жалбоподателя за убедителност на доказването на принадлежността му към посочената от него по време на интервюто групировка „Местното население на Б.“. В този смисъл, обжалваното решение като постановено при съществено нарушение на изискванията на чл. 35 и чл. 36 от АПК, а и на специалния ред в чл. 75, ал. 2 и ал. 3 от ЗУБ, следва да бъде отменено. Преписката следва да се върне на административния орган за ново произнасяне като се съобразят представените в настоящото производство доказателства и указанията по приложението на закона.

Страните не се претендират разноски.

Мотивиран от изложеното, Административен съд София град, Първо отделение, 26 състав:

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба на Р. К. А., [дата на раждане] в [населено място], Федерална Република Н., гражданин на ФРНигерия, женен, ЛНЧ Решение № 5761 от 23.04.2024 г. на председателя на ДАБ – МС, с което по реда на чл. 68, ал. 1, т. 1 от ЗУБ, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 от ЗУБ, му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут, поради липса на предпоставките на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ.

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне по молбата за международна закрила рег. № ОК-13-2691 от 28.11.2023 г. на РПЦ – С. на Р. К. А., ЛНЧ [ЕГН], при спазване на указанията по прилагането и тълкуването на закона, дадени в мотивите на настоящето решение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщението на страните пред Върховен административен съд на Република България.

СЪДИЯ:

